

ZAGOVORNIKI JEDRSKE ENERGIJE SVARIJO, DA LAHKO V SLOVENIJI ČEZ KAKŠNIH DESET LET NASTOPI MRK, ČE NE ZGRADIMO NOVEGA BLOKA V NUKLEARNI ELEKTRARNI KRŠKO (NEK). TUDI ODGOVOR NA VPRAŠANJE O POTREBNOSTI DRUGEGA BLOKA, KI SO GA NA PORTALU www.energetika.net ZASTAVILI VODSTVU NEK, KAŽE NA NUJNOST GRADNJE DRUGEGA BLOKA.

BREZ NOVEGA BLOKA NE GRE

Stališče vodstva Nuklearne elektrarne Krško (NEK, www.nek.si) je, da Slovenija danes uvaža 20 % električne energije za pokrivanje svojih potreb, letni porast porabe pa je na ravni 3 %. »Odvisnost od uvoza tako lahko zmanjšamo le z izgradnjo novih zmogljivosti večjih kapacitet. Jedska energija je dobra izbira z vidika varovanja okolja, cenovne stabilnosti in zanesljivosti oskrbe,« pravijo v NEK. »Racionalna raba in alternativni viri pa problema ne rešujejo, temveč ga le kratkoročno blažijo«, še menijo.

ALI RES NE?

O nujnosti gradnje novega bloka NEK pa niso tako zelo prepričani v Focus društvu za sonaraven razvoj. V Sloveniji namreč energijo razmetavamo bolj, kot bi bilo potrebno. Podatek, da Slovenija v povprečju za enoto proizvoda (BDP) porabi 75 % več energije, kot je povprečna poraba energije na enoto proizvoda v starih članicah EU, nam govori, da z energijo ne ravnamo dovolj gospodarno. Tudi nenehna rast rabe energije ni dejstvo, ki ga moramo mirno sprejeti.

Za neodgovorno ravnanje z energijo je neprimerno iskati rešitev v povečanju kapacitet pridobivanja energije. Najprej si je treba zastaviti vprašanje, kako lahko zmanjšamo trenutno porabo energije? Zato je gradnja novega bloka v Krškem neprimerno vprašanje, vse dokler vlada z ukrepi ne zagotovi zmanjšanja ali vsaj ustalitev porabe energije. Alternativa gradnji nuklearke je tudi v obnovljivih virih energije. Glede na to, da smo v Sloveniji odvisni od uvoza surovin za proizvodnjo primarne energije okoli 70 %, so obnovljivi viri (voda, veter, les, sončna energija, geotermalni viri) pomembna zaloga energije.

JEDRSKA ENERGIJA JE DRAGA IN NEVARNA

Pri jedski energiji gre za zelo **drago energijo**, čeprav je pogosto slišati nasprotno. Celotni stroški jedske elektrarne, če upoštevamo stroške za razgradnjo in potencialne nevarnosti nesreč, so zelo visoki. Cena jedske energije je danes nizka, ker ne vključuje številnih stroškov in je subvencionirana iz davkoplačevalskega denarja.

Po ugotovitvah analize World Energy Councila se je čas izgradnje jedskih reaktorjev na svetovni ravni podaljšal, in sicer s povprečnih 66 mesecev v sredini 1970 let na povprečno 116 (skoraj 10 let) mesecev med leti 1995 in 2000. Ekonomika jedske energije je močno odvisna od stroškov gradnje in zamude pri gradnji so imele bistvene učinke na ekonomičnost jedske energije – obresti posojil za izgradnjo se povečujejo z daljšanjem časa gradnje.

Naslednja težava so vse številnejše **nesreče**, ki so posledica napak pri obratovanju jedskih elektrarn. Okoljevarstvena organizacija Greenpeace opozarja, da številne napake in nesreče v jedskih obratih javnosti ostanejo skrite, kar kaže na veliko rizičnost teh obratov.

Pogosto slišimo tudi to, da je jedska energija rešitev problema spreminjanja podnebja. Študija, ki jo je pred nedavnim naročila britanska vlada, kaže, da se pri izrabi jedske energije prav tako pojavljajo emisije ogljikovega dioksida, ki povzročajo spreminjanje podnebja, in sicer naj bi jih bilo toliko, kot pri modernejši elektrarni na plin. Emisije nastajajo tudi pri bogatjenju urana, vendar so podatki o emisijah CO2 pri bogatjenju urana tajni. Po raziskavi Evropske unije, s katero so ocenjevali celotni ciklus generacije jedske energije, od pridobivanja urana do razgradnje elektrarn, jedske elektrarne proizvedejo okoli **50 % več emisij toplogrednih plinov** kot vetrna energija.

The Massachusetts Institute of Technology (MIT) ocenjuje, da bi morali, če želimo, da ima jedska energija kakršenkoli učinek na globalno segrevanje, po svetu zgraditi **najmanj 1.000 novih reaktorjev**. To je izrazito nerealističen scenarij, saj je trenutna rast jedske energije približno 4 %, hkrati pa investitorji niso več pripravljeni vlagati v dvomljivo jedsko ekonomijo. Poleg tega se jedska energija uporablja samo za proizvodnjo električne energije (trenutno predstavlja le 16 % svetovne električne energije). Električna energija pa prispeva le okoli 1/3 vseh toplogrednih plinov.

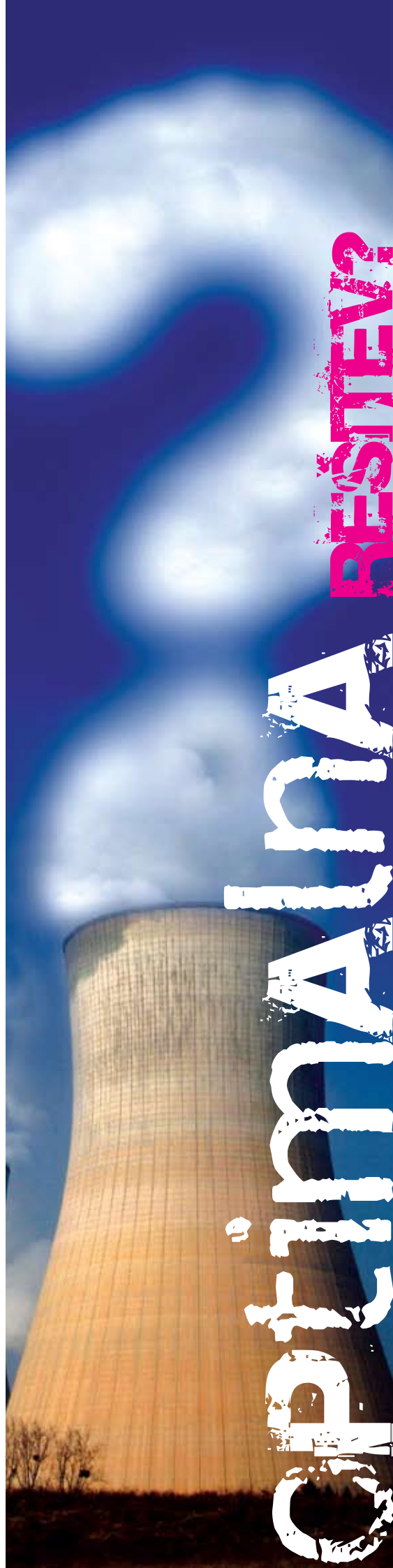
Naslednja težava je vprašanje **skladiščenja visoko radioaktivnih odpadkov**, ki še ni rešeno nikjer v svetu. V Sloveniji še zmeraj nismo našli dolgoročne rešitve niti za mnogo manj nevarne nizko in srednje radioaktivne odpadke.

Pomembna ovira je tudi dejstvo, da se zaloge urana, ki ga rabimo pri proizvodnji elektrike v jedskem obratu, zmanjšujejo in naj bi jih bilo le še za 60 let. Zanimljivo ni niti to, da jedska elektrarna ne zaposluje veliko ljudi v primerjavi z zaposlitvenimi potenciali v sektorju obnovljivih virov energije.

IZKORISTIMO POTENCIAL UČINKOVITE RABE ENERGIJE

Dokler nismo izkoristili vseh potencialov za zmanjšanje porabe in učinkovito rabo energije in dokler nismo trajnostno zaposlili vseh obnovljivih virov energije, je govoriti o gradnji novega bloka NEK neodgovorno do okolja in družbe. Razen tega ne gre zanemariti javnega mnenja. Po zadnjih raziskavah Evrobarometra 61 % Evropejcev meni, da je potrebno zmanjšati rabo jedske energije zaradi nevarnosti, ki jih ta prinaša. Ista raziskava ugotavlja, da je takega mnenja tudi 65 % Slovencev.

- ★ <http://sl.wikipedia.org> (Spomost jedske energije)
- ★ www.greenpeace.org (reports / Climate Change - Nuclear not the answer)

SE TI KDAJ ZGODI, DA PO DNEVNIH POROČILIH OBSEDIŠ ODPRTIH UST IN SE SPRAŠUJEŠ, KAKO JE MOGOČE, DA SO V CIVILIZIRANEM SVETU MOŽNE TAKO ABSURDNE STVARI. KAKO JE MOŽNO, DA SMO TEHNOLOŠKO IN SOCIALNO NAPREDNI, PA SE KLJUB TEMU NE ZMOREMO IZOGNITI VOJNAM, LAKOTI, REVŠČINI, NASILJU NAD OTROKI IN ZAPOSTAVLJANJU TAKO ALI DRUGAČE PRIZADETIH LJUDI. BOGASTVO SE KOPIČI NA ENEM KUPU V TAKO VELIKI MERI, KOT SE POMANJKANJE KOPIČI NA DRUGEM. SE KDAJ VPRAŠAŠ, KAJ LAHKO STORIŠ? MOGOČE. VERJETNO PA TE HITRO ZATRE VSE PREVEČKRAT PONOVLJENO DEJSTVO, KI ŠE ZDALEČ NI RESNIČNO, IN SICER, DA POSAMEZNIK NE MORE SPREMNITI NIČESAR.

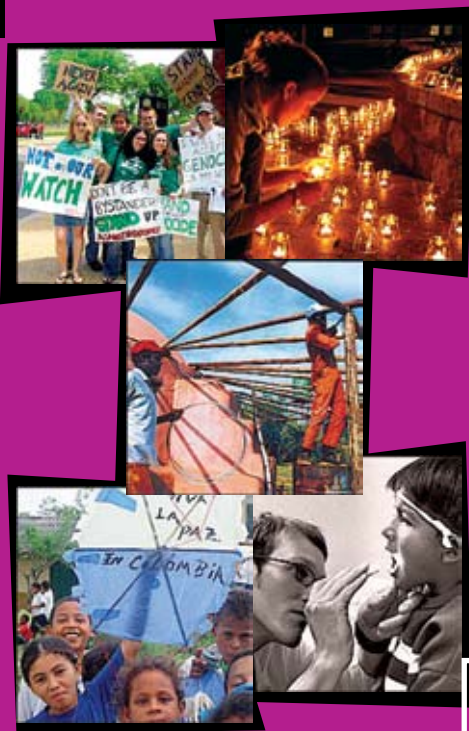
ASHOKA

Verjameš ali ne, obstajajo ljudje, ki so sami samcati dosegli vse kaj več kot minimalne spremembe. Ashoka je svetovna organizacija, katere vizija je svet, ki se hitro in učinkovito odziva na socialne izzive, v katerem ima vsak posameznik pogum, svobodo in socialno podporo, da se sooči s katerim koli problemom in naredi razliko. Leta 1980 jo je v Washingtonu ustanovil Bill Drayton. Ime je dobila po Ashoki, indijskem voditelju iz 3. stoletja pr. n. š., ki je svoje življenje posvetil ustvarjanju boljšega sveta.

Ashoka podpira posameznike, ki organizirajo projekte socialnih sprememb, jih združuje v skupnosti, da poveča njihov učinek. Področij, s katerimi se ukvarja, je šest:

- ★ sodelovanje med ljudmi
- ★ širjenje ekonomskih priložnosti in približevanje razvijajočih se trgov revnim
- ★ rešitve, ki zadevajo okolje in z njim povezane socialne probleme
- ★ zdravstvo, torej večja dostopnost zdravil in zdravstvenih uslug
- ★ človekove pravice
- ★ nove metode izobraževanja, ki zajema šole, učne načrte in druge programe, ki omogočajo ustvarjanje samostojnega in odgovornega posameznika

CHANGEMAKERS

virov. Ta reč pa zgleđa takole. Tekmovanja trajajo tri mesece in pol. Prijave se sprejemajo 11 tednov, v naslednjih treh tednih je izbranih približno 12 finalistov. V zadnjih dveh tednih poteka v skupnosti Changersov glasovanje. Izbrani so trije finalisti, ki pridobijo finančna sredstva za izvedbo svojega projekta.

POSTANI »CHANGEMAKER«!

Torej, samo klik in že si na strani, kjer izbiraš projekte, ki te zanimajo ali prijaviš svojega. In potem si čisto zares na poti, da ti, posameznik, ki naj bi ne mogel ničesar spremeniti, postaneš eden od njih. Če pa nisi za globalne zadeve, lahko začneš pred svojim pragom. Si že opazil živobarvne pokrove na smetnjakih? No, lahko se redno podajaš na izlete na ekološke otoke in recikliraš. Kazalo bi tudi razumnejše točiti vodo in kakšno večerno kopal nadomestiti s prho. Našlo bi se še marsikaj, sicer učinek ni kot novoletni ognjemet, gotovo pa zasluži kako pohvalno besedo s strani naših zanamcev.

- ★ www.ashoka.org/fellows
- ★ www.pbs.org/opb/thenewheroes
- ★ www.globalgiving.com/cb/newheroes

A PA SE KAJ POZNA?

Dobro, to je organizacija, kaj pa posamezniki? Posameznikov je veliko, so del Ashoke, slišijo pa na ime »changersi« ali celo novodobni heroji. S svojimi projekti so pripomogli k izboljšanju mnogih življenj.

Eden od njih je Fabio Rosa, ki je pomagal pri elektrifikaciji preko milijon domov ter pri 70 % zmanjšanju stroškov elektrifikacije v Braziliji. Jeroo Billimoria je preko organizacije, imenovane Childline, pomagala 26.000 otrokom iz ulice v Mumbaju. Organizacija se je razširila v preko 38 mest.

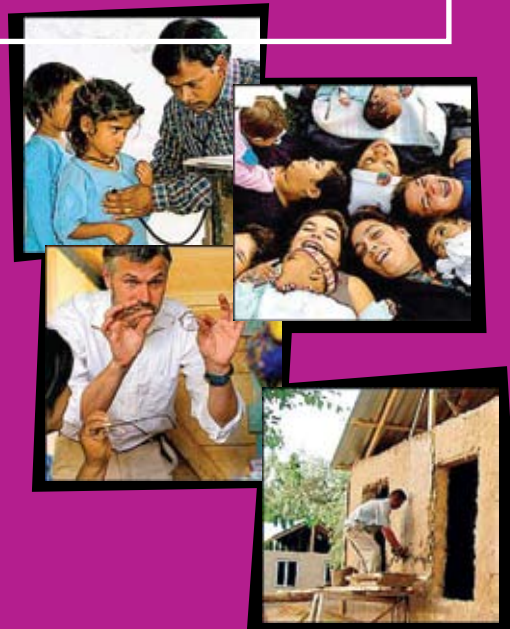
JB Schramm je pomagal več kot 10.000 socialno ogroženim mladim pridobiti možnost študiranja preko organizacije College Summit.

Paul Rice skrbi za Fair Trade, ki preprečuje izkoriščanje kmetov in delavcev, in skrbi, da vsak dobi pravičen delež.

Če se podaš na medmrežni izlet po spodaj navedenih povezavah, najdeš še veliko ljudi, katerih dosežki so več kot vredni omembe.

CHANGEMAKERS PROJEKTI

Na www.changers.net najdeš projekte, tako imenovana sodelovalna tekmovanja, v katerih lahko sodeluje vsak, pa naj bo to s svojimi predlogi, vprašanji ali s povezavami do novih

LJUDJE SMO DRUŽABNA BITJA, DRŽI? KOT TAKŠNA POTREBUJEMO PROSTOR ZA DRUŽENJE. KER SMO RAZLIČNA BITJA, POTREBUJEMO RAZLIČNE PROSTORE. NAŠA PRESTOLNICA JIH PONUJA KAR NEKAJ, KAJ JE KOMU VŠEČ, PA JE STVAR OKUSA. ZA NEKATERE JE OKUSNO DRUŽENJE V KLUBIH GLOBAL IN BACHUS, SPET ZA DRUGE ROCK V ORTO BARU. VELIKO MLADIH IN MALO STAREJŠIH PA SVOJO POTREBO PO DRUŽENJU MANIFESTIRA NA BOLJ ALTERNATIVNI METELKOVI.

METELKOVA MESTO

Prvi vtis ob obisku Metelkove je z eno besedo dogajanje. Scena se izboljšuje, prostor je vse bolj urejen. Podobne centre je mogoče najti v vseh večjih evropskih mestih. Ustanovljena je bila leta 1993, ko je skupina »ta glavnih« zasedla stare barake JNA v bližini centra Ljubljane in je tako na nek način postala simbol neposlušnosti in emancipacije. Čeprav Metelkova pravnomočno ni bila nikoli lastninjena, je v letu 2005 dobila status narodne kulturne dediščine. Njen uradni naziv je Avtonomni kulturni center Metelkova mesto.

Metelkova slovi po marsičem, od pogostega pritoževanja v bližini bivajočih, spornosti obiskovalcev, kot tarča napadov drugače mislečih, pogostosti groženj rušenja, pa tja do bolj pozitivnih reči. Je namreč eden največjih ponudnikov kulturnih dogodkov v Ljubljani. To so razstave, predstave, literarni večeri, koncerti, eventni, pa še kaj bi se našlo. Pod okriljem Metelkove deluje lepo število klubov, v katerih vsak najde nekaj zase, če to ni koncert ali razstava, je pa delavnica ali atelje za nove umetniške upe ali pa vsaj ročni nogomet v katerem od klubov.

ALTER-NATIVA

Metalci si lahko odpočijejo ušesa od vsakdanjega hrupa v **ČAJNICI PRI MARIČI**. Kluba **MONOKEL** in **TIFFANY** sta namenjena istospolno usmerjenim. Monokel je namenjen, citiram: »druženju, socializaciji, programskemu snovanju ter promociji lezbične kulture in življenjskih slogov«. Organizira likovne, fotografske, medijske in gledališke predstave ter performanse, pa tudi delavnice in pogovore ter literarne večere in sodelovanje z drugimi skupinami in iniciativami. Tiffany trenutno obratuje le v času prireditev (AIDS preventivnih akcij, razstav, filmskih večerov, pogovorov ...). Kavoj ali dve je mogoče spiti v baru **JALLA JALLA**, kakšna dobra razstava je na ogled v galeriji **KUNILINGUS**. V **MIZZARTU** pridejo na svoj račun ljubitelji alternativne scene goattrancea, prav tako v klubu **CHANELL ZERO**, kjer se dogajajo še metal, punk/rock in hardcore koncerti. **GALA HALA** je živahen klub, ki gosti okoli sto prireditev letno, v glavnem koncerte bolj ali manj znanih glasbenih skupin, video projekcije, gostovanja DJ-jev in različne tematske večere. Še bolj živahen je klub **GROMKA**, ki ponuja literarne večere, koncerte in predstave ter gosti DPU (delavsko punkersko univerzo). Pretirano mirno pa ni niti v **MENZI PRI KORITU**, v kateri se dogajajo koncerti, performansi, kino predstave, debate, delavnice in festivali.

ALKATRAZ je galerija za sodobno umetnost s poudarkom na slovenski, Klub **SOT 24,5** pa

mesto MESTU

je klubski prostor za promocijo in spodbujanje kulture hendikepa. Prireja koncerte, razstave, okrogle mize, izobraževanja in predavanja ter predvaja nekonvencionalne filme, ki se po filmski govorici ali vsebini dotikajo hendikepa. V **ŠKRATOVO ČITALNICO** pa lahko skočiš po različno literaturo s področja radikalne družbene teorije in kritike, osvobodilnih gibanj, ali spiješ kakšen čaj in si ogledaš video projekcije, poslušаш debate, predstavitev in podobno.

PLAČATI ZA NOČ V ZAPORU?

Kdo bi si mislil, da bo kdaj kakšen zapor dobil Lonely planet naziv za »the hippest hostel« na svetu? In da bodo ljudje še plačali, da bi prespali kako noč v njem? Pa še v Sloveniji! Nekdanji zapor na Metelkovi je danes hostel. Če ga po prežurani noči v metelkovskih klubih pokličeš po imenu, sliši na **CELICA**. Tam se najde 90 postelj v 29-ih sobah različnih formatov, 20 od teh je original zarezetkanih celic za ljubitelje odvzete svobode. Mogoče je tudi napolniti želodec, tako študentski kot tak brez statusa in povem iz prve roke, hrana tam je za prste polizat. Na voljo je tudi internet, za tiste ta bolj družabne pa različni dogodki.

Gotovo je še kaj omembe vrednega, kar je ušlo budnemu očesu, ampak saj je že to več kot dovolj, da se kakšen dan, ko človek ne ve, kam bi se dal (ali pa tega preprosto noče vedeti), odpraviš na spodnje povezave, pogledaš, če je kaj po tvojem okusu, in se podaš novim dogodivščinam naproti. Na Metelkovo seveda.

- ★ www.metelkova.org
- ★ www.ljudmila.org/anarhiv
- ★ www.krtaca.si/aktualno/novice/alert-for-metelkova
- ★ www.souhostel.com

intervju: ANJA BUKOVEC

GLASBA JE NJENO ŽIVLJENJE. NE LOČI POKLICA OD ZASEBNEGA ŽIVLJENJA, KER GLASBO ŽIVI. 29-LETNA ANJA BUKOVEC JE FANTASTIČNA VIOLINISTKA, PRIJETNA SOGOVORNICA IN ČUDOVITA OSEBA, KI PRAVI, DA JE (GLEDE GLASBE) V SLOVENIJI NAJTEŽJE BITI SVOBODNI UMETNIK IN UREJATI BIROKRACIJO. OBOŽUJE DETEKTIVSKE ROMANE, PRISEGA NA AGATHO CHRISTIE IN ŠE VEDNO DOPUŠČA MOŽNOST, DA BI ŽIVELA V TUJINI. MALO POGREŠA NEMČIJO, KER JE VSESTRANSKA IN VELIKO PONUJA, VENDAR JE TUDI V SLOVENIJI TRENUTNO ZELO ZADOVOLJNA.

KAKO SE TI SPOMINJAŠ ŠTUDENSKIH LET?

» Moja študentska leta so bila res nora. Res sem pridno študirala, vendar sem zraven živela še življenje »pravega« študenta. Študirala sem v tujini in večino časa smo preživeli na akademiji za glasbo, kjer smo praktično skorajda živeli, saj smo tam imeli naslonjače, kantino in sobe za vadenje. Na tista leta imam res lepe spomine, imeli smo fantastične žure, dobre prijatelje, bilo je čudovito. Takrat se mi je vse dogajalo »prvič«. Živela sem sama, sicer sem sprva še živela v študentskem domu, potem pa sem si našla neko sobico, da sem lahko živela sama in imela svoj mir. In potem prva ljubezen ... (smeh). Študirati sem začela pri šestnajstih, do takrat sem bila res osredotočena samo na glasbo in na delo. Potem pa sem bila postavljena v neko okolje, v katerem sem morala skrbeti sama zase, s kuhanjem in služenjem denarja vred. Kar malo pogrešam tiste študentske čase. »

KAJ NAJBOLJ POGREŠAŠ?

» Občutek svobode. Vendar v tem okviru, da je bila moja glavna nit dobro speljati študij. Ko je študentskih let konec, moraš poskrbeti, da imaš vse urejeno, si odgovoren in odrasel (smeh). Takrat pa določenih skrbi enostavno nimaš. Ustrezalo mi je tudi to, da sem bila v tujini, ker zame niso veljala vsa pravila tako kot za ostale. Sicer so bila pravila zame morda kdaj še strožja, ampak se z njimi nisem obremenjevala. Pogrešam to, da nekje nisem čisto del nekega sistema, kar mi daje občutek svobode. Manjka mi tista neobremenjenost, življenje za trenutek. Ne razmišljam, kaj bo jutri. »

KAKO SI SE NAVADILA NA TO, DA NISI IMELA »DOMA« NOBENE AVTORITETE, AMPAK SI BILA SAMA? LAHKO BI SE NAMREČ POPOLNOMA SPUSTILA Z VAJETI, KO SI ENKRAT PRIŠLA NA »SVOJE«?

» Pa saj na nek način sem se spustila z vajeti, vendar v mejah normale. Morda celo manj kot nekdo, ki ima ves čas neko avtoriteto nad sabo, pa ga potem pustijo na svoje. Seveda narediš veliko napak. Tudi sama zase vedno rečem, da sem naredila sto napak, ampak sem se iz vsake nekaj naučila in se trudila, da je ne bi ponovila. Imeti moraš tudi malo sreče in seveda zdrave pameti, da ne narediš nečesa, kar je v popolnem neskladju s tvojo osebnostjo. To pa seveda nikakor ne pomeni, da se ne ušteješ. Napačno presodiš ljudi, situacijo, se zaljubiš v napačnega moškega, premalo spiš, greš na en žur preveč ... V končni fazi sem k sreči to doživela takrat, saj se mi zdi dobro, da to izživiš v mladih letih, ne pa da te to »zgrabi« leta kasneje. »

SI BILA KDAJ V DILEMI, KAKO SE BOŠ Z GLASBO PREŽIVLJALA?

» Če sem čisto poštena, nisem nikdar o tem razmišljala. Dva moja profesorja sta mi že na začetku rekla, da bom težko shajala v orkestru, ker sem bila že takrat malo uporniška in individualistična. Šla sem korak za korakom. Čisto na začetku, ko sem prišla v Slovenijo ali pa vmes med počitnicami, ko še nisem imela nastopov, sem šla pač streči. Vedela sem, kaj hočem in sem k temu stremela in za to delala, vendar mi ni bilo težko delati kaj drugega za preživetje. Nisem si postavljala ovir, česa ne bom delala; konec koncev si moraš z nečim služiti kruh. Vedela sem, da želim delati nekaj, kar bo pisano na mojo kožo, in sem temu skušala ostati zvesta. Izredno srečna sem, da lahko živim in uresničujem svoje sanje in se za to trudim in v to vlagam vso svojo energijo in bit. Upam, da bom to lahko počela do konca življenja, vendar nikoli ne veš, kaj te čaka! »

PA JE GLASBA DRAG ŠPORT?

» Ja, definitivno. Veliko ljudi ne razume, kaj vse za tem stoji, kaj vse si moral narediti, da lahko stojiš na odru, koliko kilometrine imaš za sabo, pa cel študij ... Večina klasičnih glasbenikov se začne z glasbo ukvarjati že

zelo zgodaj, jaz sem začela pri šestih letih. Celo življenje posvetiš temu. Ni ti težko, to delaš z veseljem. Vendar je res neprijetno, ko ti nekdo reče: »Daj, boš tamle malo odigrala, to pa tebi res ni problem!« Tako psihično kot fizično je to zelo naporno. Vsak glasbenik ima neko fizično deformacijo, saj gre za nenaravno držo telesa. Tudi psihično moraš biti močan, kar spet nisi ravno vsakokrat! Največ se naučiš na odru, oder je najboljša šola. Samega sebe opazuješ, skušaš se pomiriti, ko ti v žilah buta adrenalin, poskušaš zbrati misli in se kontrolirati. Res je naporen in drag šport, inštrumenti, oprema, potovanja ... vse to sploh ni v sorazmerju s honorarjem. »

POVEJ MI O SVOJI VIOLINI ...

» Moja prva violina je bila majčkена, ker sem bila jaz majhna (smeh). Tisto sem imela potem dolgo časa obešeno na steni. Nekje pri osmih letih sem dobila Demšarjevo violino, potem sem imela eno, katere imena nisem vedela, ker je nekdo zbrisal napis. Nanjo sem igrala nekje do petnajstega leta. Potem sem pri sedemnajstih letih kupila to, na katero igram še danes, torej enajst let. Gre za francosko violino, ki jo je našel moj profesor Igor Ozim, ki me je res dobro poznal. Poklical me je nekega večera okrog desetih zvečer. Takrat sem živela v Kölnu v devet kvadratnih metrov veliki sobi med gobami, ki so zaradi vlage rasle po stropu (smeh). Poklical me je in rekel, da je našel violino v Bernu, ki bi bila zame res super, ker je vedel, kaj potrebujem. Rekel je, naj se jutraj usedem na vlak in odpeljem v Bern. In res sem ob šestih jutraj sedela na vlaku za Bern in se vozila šest ur, da bi videla to violino. Ko sem jo preizkusila, sem v trenutku vedela, da je to to. Takrat je tisti mojster rekel, da mi zaupa in mi je dovolil, da sem jo odnesla, tako da sem se v Köln vrnila z novo violino. Takrat so moji starši, večno jim bom hvaležna, dali svoje prihranke, da so lahko kupili to violino. Sicer ni bila astronomska vsota, o kakršnih se danes pogovarjamo, vendar za normalnega smrtnika še vedno velika. »

KATERI OD NOVEJŠIH GLASBENIKOV POPULARNE GLASBE SO TEBI VŠEČ?

» Ne vem, če bi nujno rekla novejši, vendar imam res rada Princa, rada imam funk, Maceo Parker je zakon, Candy Dulfer, Erykah Badu, D'Angelo, rada imam jazz dive, denimo Sarah Vaughan in Nina Simone ... Že od devetega leta pa sem oboževalka Georga Michaela, vendar ga žal še nisem videla v živo! »

KAJ JE NAJBOLJ NEVERJETNA KOMBINACIJA TVOJEGA GLASBENEGA OKUSA? ČE BI REKLA, DA POSLUŠAŠ DENIMO OD NINE SIMONE DO ... RECIMO METALLICE?

» Ja, v bistvu lahko rečeva kar to. Kakšni heavy metal bandi so tako fantastični in so tako blizu klasični glasbi! Ne poznam jih po imenih, vendar imajo udarno glasbo s simfoničnimi elementi, to je naravnost fantastično! Pa ti heavy metalci znajo ponavadi izredno dobro peti, pa se ljudje ne zavedajo! Le slovenskega popa in narodno zabavne glasbe ne poslušam. »

RAVNOKAR SI SE VRNILA S TURNEJE ...

» Ja, zaključila sem slovensko turnejo za predstavitev albuma. Končno sem jo dočakala! (smeh) Publika je bila čudovita, dvorane tudi ... Po koncu turnee sem imela teden dni časa, da se pripravim, da grem na turnejo s skupino Terra Folk na Škotsko. Tam sem nastopala z njimi, vendar so me tudi predstavljali kot klasično glasbenico, imela sem tudi svoj klasični solo, bilo je čudovito! Klasika je moja prva ljubezen, vendar so moji izleti v folk in etno in vse druge žanre prav tako potrebni in so zelo pomembni. »

KATERI INSTRUMENT SI ŽELIŠ, DA BI GA ZNALA IGRATI, PA GA NE?

» (Kot iz topa) Električni bas! Tega se bom res naučila! Všeč mi je ritem sekcija, ker ima funkcijo nekega groovea. Vendar me zanima bolj bas kot bobni. »

KAJ BI SVETOVALA VSEM MLADIM GLASBENIKOM, NADEBUDNEŽEM, KI SI ŽELJO ITI PO TVOJH STOPINJAH?

» Naj ostanejo zvesti sami sebi in se poslušajo. Naj se opazujejo in se učijo sami o sebi od sebe. Naj se ne pustijo negativnim stvarim dotolči. Naj ne grejo preko trupel, ampak naj tudi iz situacij, v katerih se morajo prilagajati, potegnejo dober nauk. In naj ohranijo pogum. Na svoji poti še vedno dobivam veliko negativnih vibracij in kritik, vendar se jim ne pustim. Nikoli nisem delala velike filozofije iz svojega igranja, pač pa sem želela igrati. In ni me bilo strah začeti na začetku, pa čeprav sem morala že večkrat začeti znova. Vendar mi ni bilo težko, saj s tem zrasteš. Sicer boli, vendar se tudi to enkrat zaključi in po tem si močnejši in boljši ter zrasteš tako kot glasbenik kot človek. »

POMAGAM, TOREJ SEM

KO IMAŠ DOVOLJ VSAKODNEVNE RUTINE IN SI ŽELIŠ NEKAJ DRUGAČNEGA, KO ŽELIŠ BITI KORISTEN IN AKTIVEN, SE ZABAVATI, SPOZNATI PRIJATELJE S CELEGA SVETA, SE NA DRUGAČEN NAČIN SEZNANITI S TUJO DRŽAVO, NJENIMI PREBIVALCI IN KULTURO, TAKRAT JE PRAVI ČAS, DA SE OBRNEŠ NA VOLUNTARIAT. TAKO KOT OSTALIM PROSTOVOLJCEM BODO TUDI TEBI POMAGALI NAJTI TABOR, KI TI BO USTREZAL IN TI POPESTRIL LETOŠNJE POLETJE.

Voluntariat je del mednarodne organizacije SCI (Service Civil International), ki se ukvarja z organizacijo delovnih taborov po celem svetu. Je nevladna in neprofitna organizacija, pomoč pa nudi v obliki dela, ki ga prostovoljci opravljajo v tujini. Prostovoljci so vseh starosti in opravljajo dela s področja ekologije, ohranjanja kulturne in naravne dediščine, lahko se ukvarjajo z otroki, mladino ali ostarelimi, ali pa delajo na festivalih, obenem pa preko drugih prostovoljcev na najpristnejši možni način spoznavajo kulturo drugih držav. Na taborih se ponavadi vključiš tudi v lokalno skupnost in na ta način življenje v državi gostiteljici spoznaš iz drugačne perspektive. Udeležba na taboru pa je lahko tudi postaja na potovanju po tuji državi. Če te torej zanima, kako bi tvoje ime napisali Japonci, zakaj se Korejci nočejo podpisovati z rdečo barvo, koliko prebivalcev ima Sao Paulo ponoči in koliko podnevi, katere so tipične ruske jedi, kako pico pripravijo Italijani in podobno, se udeleži tabora – ne bo ti žal. Prostovoljci, ki se taborov redno udeležujejo, že vejo, zakaj se vedno znova vračajo.

KAKO DO TABORA

Ko torej začutiš željo po udeležbi na mednarodnem prostovoljnem taboru, najprej obišči spletno stran www.zavod-voluntariat.si, kjer si lahko v iskalniku poiščeš tistega, ki ti je najbolj všeč. Taboro lahko izbereš glede na tematiko, državo, kjer poteka, ter glede na termin, ki ti ustreza. Priporočljivo je, da si izbereš več taborov, ki jih glede na njihovo prioriteto vpišeš v prijavnico, ki jo najdeš na spletni strani. Nato prideš z izpolnjeno prijavnico v pisarno Voluntariata na Resljevo 20, kjer ob prijavi plačaš tudi prijavnino na tabor. Če se ne moreš osebno oglasiti, lahko prijavnico pošlješ tudi po pošti. Približno v roku enega tedna boš izvedel, če si sprejet na tabor. Pred odhodom te čaka še udeležba na pripravljalnem seminarju, kjer se boš spoznal s poslanstvom taborov ter s koristnimi napotki o bivanju. Po elektronski pošti prejmeš tudi vse potrebne podatke o taboru in o tem, kako priti na tabor. Mednarodnih prostovoljnih delovnih taborov se lahko udeležiš, če si star 18 in več let, za taboro v Afriki, Aziji in Latinski Ameriki pa 21 let in več. Poleg tega za udeležbo na taborih v Afriki, Aziji in Latinski Ameriki potrebuješ

prehdodne izkušnje s prostovoljnim delom. Rok prijave na tabor ne obstaja; nanj se lahko prijaviš, dokler niso zasedena vsa prosta mesta. Vsekakor pa je dobro pohiteti s prijavo. Več informacij poišči na www.zavod-voluntariat.si, lahko pa se oglasiš tudi v pisarni na Resljevi 20.

ZGODBA PROSTOVOLJKE MAŠE (22 LET)

Letos poleti sem se udeležila mednarodnega prostovoljnega delovnega tabora v Ukrajini, kjer sem ukrajinskim otrokom pomagala, da so s pomočjo iger in druženja z nami, prostovoljci, izboljšali svoje znanje angleščine. Tabor je bil v naravi, v bližini jezera, ki je zaščiten. V prostem času smo se kopali ter jahali konje na bližnji kmetiji. V dopoldanskem času smo obiskovali ure angleščine ter predstavili sebe in svojo državo. Po končanem pouku smo prirejali igre ter se družili z otroki.

Delo v Ukrajini mi je prineslo različne izkušnje. Predvsem sem spoznala, da za komunikacijo z ljudmi niso potrebne besede. Lahko komuniciraš tudi na drugačen način. Z igr, petjem ... brez poznavanja jezika. Mlajši otroci niso govorili angleško in približati sem se jim morala na drugačen način. Na taboru spoznaš veliko zanimivih ljudi, saj vse družijo skupen cilj, pomagati ljudem, ki so pomoči potrebni. Njihovo zadovoljstvo po opravljenem delu ti je največje plačilo. Ko sem se vrnila s tabora, sem se odločila, da se naslednje leto ponovno nekam odpravim.

JANJINO PROSTOVOLJSTVO V ŠPANIJI

»Bale?« (velja?) je bilo slišati po natančnih navodilih o ureditvi poti do fontane, ki si jo z nekaj kričanja z nogami in rokami še nekako

prehodil. Ureditev poti v treh tednih je bil cilj dveh Dunajčank, Bretancev, Barcelončank in 15 Špancev ter naju z Alešem. Kamen na kamen ... in tako smo na novo postavljali protivetrni, protiživinski ali kakor koli že zid. Mehanska obdelava s traktorji da jo je uničila, je dejal vodja skupine »kamnov« Ruben. Skupaj s Ximom, Mario in Silvio so se pred slabima dvema letoma odločili za najem mogočne, s kamnom grajene hiše v španskem Nogueraelasu. Za letno najemnino 300 evrov si je ta mladež zastavila cilj, da v 20 letih obudijo lepote vasice z manj kot dvesto prebivalci. Nekega dne me je Ximo prosil, če mu pomagam prenesti okoli 150 metrov dolgo cev, ki je s pomočjo črpalke črpala vodo iz bližnjega zajetja in napajala njihovo hišo z vodo do drugega napajalnika: naše kopalnice. Težko delo, a spoznanje, da tako lahko živiš z naravo, je pomembnejše od teže cevi. Edina voda, ki jo imajo, priteče iz bližnjih hribov in edino energijo pridobijo s soncem. Ker je bilo poletje zelo vroče in suho, smo imeli dosti elektrike, a malo vode. A vojaškega tri minutnega tuširanja smo se v korist vseh navadili in postali eno z naravo. Bolj ko se je bližal h koncu še zadnji teden, vse bolj smo opuščali popoldanske delavnice, od katerih sta mi najbolj ostali znanji o masaži in pridelovanju krem, zobne paste in mila iz zelišč, in vse več delali. Tri, dva, ena ... so si sekunde odštela španska dekleta, nekateri pa smo se »žrtvovali« še zadnjo uro, da bi naredili, kar smo začeli. Cilj je bil dosežen!

Ko smo se poslavljali, sva se z Alešem vračala proti domu z mislijo, s koliko manj stvarmi bi lahko živeli. Smo ujetniki kapitalizma, ki nas duši, in narave, ki nas lahko osvobodí.

POČITNICE. ENI KOMAJ ČAKAJO, DA SE PO NAPORNIH IZPITIH Z VSEMI ŠTIRIMI OD SEBE ULEŽEJO NA PLAŽO, ČEZ NOČ PA ZAŽURAJO ... IN TA VZOREC PONAVLJAJO DO KONCA. DRUGI PA IMAJO ŠE DOVOLJ ENERGIJE, DA SPROSTIJO SVOJO KREATIVNOST NA KAKI POLETNI DELAVNICI ALI PA IZPOPOLNIJO ZNANJE TUJEGA JEZIKA NA KAKEM TEČAJU TER ZBIRAJO NOVE IZKUŠNJE NA TABORU ALI PREKO PROSTOVOLJNE SLUŽBE. POPOLNE POČITNICE PA SO TISTE, KI ZDRUŽUJEJO ENO IN DRUGO ...

USTVARJALNE DELAVNICE

Letos se bodo že drugo leto zapored med poletnimi počitnicami odvijale brezplačne delavnice v organizaciji društva Atelje 2050. Pripravljen je obširen program ustvarjalnih delavnic za mlade do 25. leta. Brezplačne poletne ustvarjalne delavnice bodo potekale med 3. in 9. julijem vsak dan od 10.00 do 19.00 ure pred Moderno Galerijo in v parku Tivoli. Kreativna šola Atelje 2050 poleg teh delavnic ponuja še širok nabor delavnic in tečajev – nekateri celoletni, drugi potekajo čez vikend, nekateri brezplačni, drugi plačljivi. Da vsaj malo nakažem, za kaj gre: risanje in slikanje, ilustracija in strip, oblikovanje in računalniška grafika, internet in spletna produkcija, glasbena produkcija in DJ-janje, aranžiranje in kaligrafija, moda, nakit in še veliko več. www.atelje2050.si

TABORI ZA ZOISOVE ŠTIPENDISTE

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje vsako leto pripravi tabor za Zoisove štipendiste – dijake in študente. Razpis bo objavljen na straneh Zavoda za zaposlovanje od 21.

junija naprej. Lokacije taborov se vsako leto spreminjajo in potekajo na različnih koncih in krajih naše dežele pod Alpami. Tudi ponujeni programi so zelo raznoliki: naravoslovni, ekološki, družboslovni, podjetniški, umetnostni ... Vsi poletni tabori potekajo v drugi polovici avgusta. Leta 2006 je cena tabora na udeleženca znašala okrog 40 EUR. Prijavnico najdeš na spletni strani www.ess.gov.si.

TEČAJI ANGLEŠČINE

British Council organizira jezikovne tečaje različnih težavnostnih stopenj v Veliki Britaniji. Tečaji potekajo v različnih terminih. V rubriki Enquiry form izpolniš tako imenovani »poizvedni obrazec«, kamor vnesesh željeni začetek in trajanje tečaja in tako preveriš, ali bo v zaželenem terminu dejansko tudi možno izvesti načrtovani podvig. [www.britishcouncil.org/slovenia\(education-english\)](http://www.britishcouncil.org/slovenia(education-english))

DELOVNI TABORI V FRANCIJI

Zveza Rempart združuje 170 francoskih združenj, ki organizira prostovoljne delovne tabore po celi Franciji na področju ohranjanja kulturne dediščine. To je idealna priložnost za vsakogar, ki si želi izpopolniti svojo francoščino, saj je večina udeležencev iz Francije, obenem pa lahko s svojim prostovoljnim delom prispevaš k ohranjanju tradicionalne arhitekture s pomočjo tradicionalnih restavratorskih tehnik. www.rempart.com

EVROPSKI MLADINSKI PORTAL

Evropski mladinski portal je res pravi naslov za vse tiste, ki se še vedno sprašujete, kaj boste počeli sami s sabo med prihajajočimi počitnicami. Na tem naslovu (klikni na Prostovoljno delo/izmenjave v levem meniju)

je namreč zbrano sto in en link o taborih, prostovoljnem delu, prostovoljni službi. Če omenim samo nekaj možnosti: lahko izbiraš med Greenpeacom, Oxfamom, prostovoljnim delom pri Združenih narodih ali sodelovanjem pri mednarodni mladinski izmenjavi na področju kulture. Popolne počitnice (za vsakogar na svoj način) so samo klik stran ... <http://europa.eu/youth>

FILM IN PRODUKCIJA

Se pritožuješ, da slovenski ali celo evropski film ni ravno najboljši, najbolj razširjen, najbolj raznolik, skratka, da ni naj naj naj... Če imaš že sam kaj izkušenj na tem področju, potem lahko v okviru programa MEDIA preveriš trenutno stanje na filmski sceni in sam doprineseš k njenemu nadaljnjemu razvoju. Gre za program Evropske unije, ki cilja na izboljšanje konkurenčnosti evropskega filma, televizije in novih medijskih industrij. Kar nekaj dogodkov se je že zvrstilo, če pa malo pobrskaš po strani, še vedno lahko najdeš aktualne projekte. www.mediadesk.si/delavnice

DELAVNICE ZA MEDICINCE

V okviru projekta Človek potekajo številne delavnice izobraževalnega značaja na področju medicine. Organizator delavnic in eden izmed predavateljev je gospod Franc Božjak, ki se je izobraževal na Akademiji za higienistične znanosti (naturopatija in iridologija) »Galileo Galilei«, Trento v Italiji. Kasneje je opravil še veliko tečajev, kot so: refleksna masaža stopal, tajska masaža, limfna drenaža, akupresura, aurikulo terapija in podobno. Ponujene delavnice so plačljive in oblikovane za tiste, ki se ukvarjajo z medicino. www.projekt-clovek.com

kaj početi
POLETI?